

ทอดกฐิน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “กฐิน ๒๕๕๘”

ขอทราบเรียนถามกำหนดการทอดกฐินปี ๒๕๕๘ ครับ

ตอบ : คำถามมีแค่นี้

กฐินปี ๒๕๕๘ พูดถึงเวลากฐินนะ เวลากฐินของวัดป่าสันติพุทธาราม เวลาเรามีเจ้าภาพทอด เจ้าภาพทอดเขาก็กำหนดวัน กำหนดวันเสร็จแล้วเขาก็พูดกันเป็นภายใน ถ้าพูดกันเป็นภายใน เวลาเขากำหนดวัน เพราะเวลาทอดกฐินมันเป็นกฐินมีเจ้าภาพ แต่ต้องสามัคคี สามัคคีเพราะอะไร เพราะว่าชาวพุทธด้วยกัน แต่เวลาเขาสามัคคีกันแล้วเขาจะนัดวันกัน พอนัดวันกันแล้ว เราก็จะบอกกันเป็นการภายใน ถ้าบอกกันเป็นการภายใน เราจะไม่ออกสื่อ การออกสื่อ เราจะไม่ออกสื่อ

เวลาเราทอดกฐินที่วัดนี้กับทอดกฐินที่ไปกระทิง เวลาเขามาขอต้นกฐิน เขามาขอใบฎีกา บอกไม่มี พวกเราไม่เคยทำ พวกเราไม่ทำอย่างนั้น เพราะพวกเราทำนะ เราทอดกฐินกัน เราทอดกฐินเพราะว่ามันเป็นบัญญัติ เป็นคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราทำพอสมควร พอให้ทำตามธรรมวินัย แต่ไม่ได้ทำทางโลก

สิ่งที่เวลาเขาสื่อสารกัน เขาประชาสัมพันธ์กัน นั่นเป็นเรื่องของทางโลก ถ้าทางโลกทำไปแล้วมันเบียดเบียนกัน มันเบียดเบียนกัน เห็นไหม ดูสิ ชาวพุทธเรากลัวที่สุดคือกลัวฎีกา กลัวของขาว กลัวสิ่งที่เขาเรียกรูปธูป แล้วเวลาคนทำหน้าที่การงาน พอสิ้นเดือนมันมีกฐินผ้าป่า ของขาวเป็นตั้งๆ แล้วเวลาเขาพูดนะ คนที่เขาไปแจกเขาบอก “อ้าว! ก็เราเอาบุญมาให้เขา เราเอาบุญมาให้เขา เราทำคุณงามความดี” แต่ไอ้คนที่ต้องใส่ของมันไม่หวาดไม่ไหวใจ นี่คือการเบียดเบียนกัน ถ้าการเบียดเบียนกัน เราถึงไม่ทำอย่างนั้น

ฉะนั้น ที่ว่ามีฎีกา มีสิ่งต่างๆ เราไม่ทำ แต่เราไม่ทำ เราไม่ทำเพราะหลวงปู่ท่านไม่พาทำ หลวงตาท่านก่อนที่ท่านออกมาโครงการช่วยชาติ ท่านก็ไม่พาทำ แต่เวลาท่านทำ ท่านทำเพราะเห็นว่าชาติมีปัญหา ชาติมีความขัดสน ชาติต้องมีการบำรุงรักษา ท่านถึงได้ออกมาทำแบบนั้น การทำแบบนั้นท่านทำเพื่อชาติ ไม่ได้ทำเพื่อส่วนตน ไม่ได้ทำเพื่อเรา

ฉะนั้น กรณีนี้เหมือนกัน “ขอกราบเรียนถามกำหนดการทอตกฐิน”

กำหนดนี้เรากำหนดแล้ว เราบอกแล้ว เราบอกกันเป็นภายใน ถ้าบอกกันเป็นภายในแล้ว ถ้าเป็นทางโลก เป็นทางโลก เมื่อก่อนนั้นลูกศิษย์เราจะถามประจำว่า ในเว็บไซต์ต่างๆ ที่เขาบอกบุญกันนะ เขามีรายนามวัดทุกวัดเลย แต่เขาบอกว่าไม่มีในนามวัดของเรา แล้วลูกศิษย์เราก็สงสัย สงสัยก็ไปถามเขา บอกว่า ทำไมไม่มีรายชื่อวัดทุกวัดเลยที่มีกำหนดการทอตกฐิน ทำไมไม่มีวัดของหลวงปู่สงบเลย

เขาบอกว่าเขาไม่สะดวกใจ เขาไม่คุ้นเคยกับเรา เขาไม่รับรู้ เขาไม่ลงใบกำหนดการให้

โอ้ลูกศิษย์ของเราก็ตื่นเต้น อู๋! ทำไมอาจารย์เป็นอย่างนั้นนะ

ตอนนี้มาขอเรา เราไม่ให้ ไม่ให้หรง ไม่ให้เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรื่องเราทอตกฐิน เพื่อไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราทอตกฐิน เห็นไหม ดุสิ เวลาหลวงตาท่านบอก ไม่เหยียบหัวขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วทำตามธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ฉะนั้น เวลาทอตกฐิน กฐินมันเป็นความสามัคคี เป็นความสามัคคีของพระ เพราะความสามัคคีของพระ เวลาพระ อานิสงส์ของการได้กฐิน อานิสงส์นะ เวลาถ้าจำพรรษาแล้วเราจะสละผ้า ๓ ผืนได้ใน ๑ เดือน ถ้าได้กฐินจะได้ ๔ เดือน ไปในวิกาลโดยไม่ต้องบอกลา สิ่งต่างๆ มันเป็นอุบายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเวลาพระออกพรรษาแล้วพระไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผ้ามันขาด ผ้ามันเก่า ก็เลยบัญญัติว่า เวลาจำพรรษาที่ไหน ญาติโยมที่บริเวณนั้นเขาต้องชวนหาผ้ามาเปลี่ยนผ้า มาถวายผ้าให้ แล้วสมัยพุทธกาลมันไม่มีจักร มันต้องเย็บกันด้วยมือ การเย็บกันด้วยมือต้องเย็บให้สำเร็จภายในวันนั้น ถ้าสำเร็จในวันนั้นเป็นความสามัคคีของสงฆ์ สงฆ์ร่วมมือกัน สงฆ์ทำก็เป็นความสามัคคี เห็นไหม เป็นความ

สามัคคีด้วย มันเป็นเรื่องความสามัคคี เป็นเรื่องความผูกพันต่างๆ มันได้บุญกุศลอย่างนั้นไง นี่ก็ทำเพื่อบุญกุศล

ทีนี้พอเดี๋ยวนี้มันเจริญขึ้น มันทำ ทุกคนก็บอกว่า พระจำพรรษาต้องมีกฐิน ถ้าไม่มีกฐินแล้ว หมู่บ้านนั้น ชุมชนนั้นเป็นผู้ที่เสียหน้าเสียตา ถ้าชุมชนนั้น หมู่บ้านนั้นทำอะไรแล้วมันเจริญงอกงาม ทำแล้วมันเจริญ มันจะเป็นการเจริญ

นั่นมันเป็นภาระกันไปหมด ถ้ามันเป็นภาระนะ มันเป็นปัญหาสังคม สังคมโลกก็เรื่องหนึ่ง นั่นพูดถึงที่ไหนเขาสมควรทำอย่างนั้นก็ควรทำอย่างนั้น เพราะความสามัคคี คุณ ฆานอกฐินเป็นความสามัคคีของวัด แต่ถ้ามันเป็นความสามัคคีของชาติ มันก็เป็นเรื่องของชาติ ที่ไหนเขาทำเขาควรทำ แต่ถ้ามันเป็นธรรมวินัย เราทำเพื่อเรา เราทำเพื่อเรานะ กฐินของเรา

กฐิน เห็นไหม คุณ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกข้อมันมีความหมายหมด เวลานั้นกัฏฐกฐ ๓๒ เวลาเข้าพรรษา ตอนบวช เวลาบวชขึ้นมา พ่อแม่ก็ขึ้นนอกขึ้นใจ เพราะมีสายเลือดเข้าไปคำจุนศาสนา นี่มันก็เป็นธรรมวินัยเหมือนกัน บวชมาแล้วมีผ้าป่า มีกฐิน เวลาบวชวัตรปฏิบัติ มันก็เป็นข้อวัตรปฏิบัติ แต่มันก็เป็นพื้นที่ พื้นที่ไหนถือสิ่งนั้นเป็นวัฒนธรรม ถือสิ่งนั้นเป็นประเพณีท้องถิ่น เขาก็ถือว่าของเขาถูกต้อง แล้วมันก็มีปัญหาไปหมด

ฉะนั้น เวลาเราบอกว่า ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกับร่างกายมนุษย์เราเนี่ย มันมีอวัยวะ ๓๒ มันมีอวัยวะครบสมบูรณ์ มันก็เป็นไปได้ กฐินมันก็เป็นส่วนหนึ่ง กฐินก็เป็นส่วนหนึ่ง แล้วเป็นส่วนหนึ่งแล้วเราทำสมควร ฉะนั้น เวลาทำของเรา เราทำแบบนี้ เราทำของเราแบบนี้ เพราะครูบาอาจารย์ท่านทำแบบนี้ ไม่กว่นบ้านกว่นเมืองไง ไม่เบียดเบียนเขา ไม่ให้บ้านเมืองเขาบอบช้ำ

ทีนี้มันอยู่ที่ศรัทธาความเชื่อ ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ เขาก็บอกกันเป็นภายใน บอกกันเป็นภายในแล้วเราไม่บอกอะไร ไม่บอกต่างๆ ถ้าบอกอะไรแล้ว ทีนี้เขาจะบอกมีแล้ว เขาบอกเมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้ว เพราะว่าคนที่มาใหม่ต่างๆ เขาก็มีจิตใจที่เป็นธรรม เขาก็อยากจะช่วยเหลือ เขาไปเปิดบัญชีแล้วบอกว่าจะอะไร แล้วพอได้แล้วเขาก็จะมาร่วมทอดกฐินที่วัดเรา

ลูกศิษย์เขาไปเจอเข้า ไปเจอเข้า เขาบอกรานะ เราบอกว่าให้ปิดเลย ให้เขาปิด เพราะเขาทำโดยพลการ จำไว้เลยนะ ถ้าที่ไหนเขามีเลขบัญชี เขาเปิดบัญชีที่บอกว่าจะเอาไปทำบุญที่วัดเรา เขาทำโดยพลการทั้งหมด

เพราะเวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์มา ท่านบอกว่า บวชมาเป็นพระ หน้าที่ของพระก็คือรักษาหัวใจของตนในการประพฤติปฏิบัติ ให้อะไรที่ปัจจัยเครื่องอาศัยมันเป็นหน้าที่ของศรัทธาไทย แล้วอย่างที่ว่าถ้าจะไปหาเงินหาทองมาเพื่อการก่อสร้าง เพื่อต่างๆ กรรมฐานเราเขาไม่ทำกันหรอก

แต่ตอนนี้กรรมฐานมันเจริญขึ้น กรรมฐาน คนเข้ามาเป็นพระป่ากันมากขึ้น พอพระป่ามากขึ้น มันก็อยู่ที่อุคคิภาวะของจิตแต่ละดวง จิตแต่ละดวงคือบุคคลคนนั้น ถ้าเขาเข้ามานะ เขามีหลักมีเกณฑ์ของเขา เขาพอใจของเขาแล้วละ เข้าออกบิณฑบาตได้มีอาหารตบตาพอแล้ว เราอยู่โคนไม้ อยู่ที่เราว่าง อยู่ต่างๆ เราอยู่ได้ทั้งนั้นนะ ถ้าเราอยู่ได้

แต่เวลาเขาบอกเป็นพระป่า เวลาเขาทำสิ่งใดแล้ว โอ้โฮ! เป็นไม้สักทั้งหลังเลย โอ้ย! ใหญ่โตทั้งหมดเลย แล้วก็ยังขาดนู่นขาดนี่ มันก็ไปเบียดเบียนชาวบ้านทั้งหมด ชาวบ้านเขาบอกว่าก็ทำเพื่อเชิดหน้าชูตาไง ถ้าวัดในหมู่บ้านของเรา โอ้โฮ! มันวิจิตรพิสดารขึ้นมา มันก็ทำให้เชิดหน้าชูตา แล้วทำเสร็จแล้วก็มาซ่อมบำรุงกันอยู่นั่นแหละ พระเราก็เลยมีหน้าที่ดูแลคอยซ่อมบำรุงเสนาสนะในวัดทั้งนั้นนะ

การซ่อมบำรุงเสนาสนะ เขาเรียกว่า เวลาพระสังฆาธิการเขาประชุมกัน เขาก็ให้พระสังฆาธิการ เขาก็ให้พระคณบดี คณบดีคือการบริหารจัดการในวัดไง ถ้าให้พระคณบดีบริหารจัดการในวัด มันก็อยู่ที่ว่าคนมีความชำนาญมากน้อยแค่ไหน

แต่เนี่ยเวลาเราบวชมาเป็นพระ ถ้าบวชเป็นพระ ๔ องค์ขึ้นไปถึงเป็นสงฆ์ พุทธถึงถ้าเป็นสงฆ์แล้ว ถ้ามันรวมกันขึ้นมาถึงมีอาวาส มีที่อยู่อาศัย ถ้ามีที่อยู่อาศัย มันมาที่หลังไถ่ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ พวกเขาก็เหมือนกัน พระกรรมฐาน พระป่าเวลาปฏิบัติขึ้นมา เอาหัวใจเป็นใหญ่ ถ้าหัวใจเป็นใหญ่

ถ้าพูดถึงกฐินๆ การทอดกฐิน การทอดกฐินทางโลกก็เป็นเรื่องหนึ่ง ถ้าการทอดกฐินแบบครูบาอาจารย์ของเราเป็นพระป่า เขาจะเรียบง่าย แล้วเขาจะไม่กวนบ้านกวนเมือง เขาจะไม่เปิด

บัญญัติ ๕๐๐ บัญชี ๑๐๐ บัญชี แล้วเอาเลขบัญชีไป...ไม่มี ไม่มี วัดเราไม่เป็นอย่างนั้น นี่พูดถึงการทอดกฐิน

การทอดกฐิน เราจะเอาเจตนา เอาศรัทธาความเชื่อ แล้วทำกันเป็นภายใน ถ้าคำว่า “เป็นภายใน” แต่มันเป็นสาธารณะ มันจะเป็นภายในไม่ได้ แต่พอเป็นภายในไม่ได้ เขาจะบอกกันเอง รู้กันเองด้วยการถึงกันเท่านั้นเอง

ฉะนั้นจะบอกว่า จะกำหนดวัน ให้เราพุดออกไปทางสื่อ ไม่เคยมี ไม่เคยมี แต่คนมาถามบ่อย ถามเป็นเรื่องส่วนตัว เราบอกหมด บอกเพราะอะไร เพราะเขาถามเพื่อประโยชน์ของเขา แต่อันนี้คำถาม ถามแล้วบอก ถามมาทางเว็บไซต์เลย แล้วจะให้เราออกสื่อไปเลย แล้วเวลาคนอื่นไม่บอกกำหนดให้ เราก็จะเสียใจแล้ว “วัดทุกวัด โอ้โฮ! เขาโฆษณากัน เขามีคนร่วมไม้ร่วมมือกัน พวกวัดของเราหัวเดียวกระเทียมลีบ ไม่มีใครสนใจเลย โอ้ย! ต้องมีความเสียใจ”

ไม่ ไม่เสียใจ กลับภูมิใจ กลับภูมิใจ ภูมิใจในการเชื่อมต่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าทอดกฐินมันก็เป็นกิจกรรม เป็นสังฆกรรมอันหนึ่ง เป็นวิธีการทำอันหนึ่ง เพื่อให้ครบถึงกระบวนการของพระที่ได้จำพรรษาแล้ว ถ้าจำพรรษาแล้วมีการทอดกฐิน

ถ้าพูดถึงบุญกุศลมันก็เป็นเรื่องหนึ่งนะ แต่ถ้าพูดถึงถ้าพระที่ดี พระที่ดี เวลาเขามีศีลของเขา เขาทำความสงบของใจของเขาได้ เขาเกิดมีปัญญาของเขา ถ้าทำของเขา จิตใจของเขามั่นคง จะมีหรือไม่มีก็ไม่เป็นไร ไม่มีกฐินนะ ถ้าคนที่ไม่เห็นคุณงามความดีของเขา พระที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ในสมัยพุทธกาลมีฆราวาสเขาไปเยี่ยมพระวัดหนึ่ง ไปถึงก็ไม่เห็นพระสักองค์หนึ่งเลย ทีนี้พอคุณภัสร์ที่เขาเฝ้าวัดนั้นเขาบอกว่า จะมาหาพระไซ้ไหม ถ้าหาพระ ให้เคาะระฆังสิ

พอเคาะระฆัง พระเขาก็เดินออกมาจากที่วิเวกของเขา ที่สงัดของเขา มาเต็มเลย เขาเห็นพระนะ เอ๊ะ! พระไม่คุยกันเลย เอ๊ะ! พระไม่คุยกัน พระไม่วิสาสะกัน แสดงว่าพระไม่ถูกต้องไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “พระที่วัดนั้นไม่ถูกต้อง เขาไม่คุยกัน วิสาสะกัน”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกนั่นละพระแท้ พระแท้ๆ เรามีสติปัญญาของเขา เขารักษาหัวใจของเขา เขาไม่สูงสิง เขาไม่คลุกคลี การคลุกคลีนั่นมันเป็นเรื่องของโลก การคลุกคลีมันเป็นเรื่องของสังคม พระแท้ๆ เขาเป็นอย่างนั้น

นี่เหมือนกัน เวลาพระที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของเขา ถ้าไม่มีใครสนใจ ไม่มีใครรับรู้ มันก็เรื่องของเขา มันเรื่องกรรมของสัตว์ สัตว์ไม่เข้าใจว่าพระองค์นั้นเป็นพระที่มีคุณธรรมไม่มีคุณธรรม

ฉะนั้น ถ้าอย่างนี้แล้ว เพราะอะไร เพราะไม่ประทุษร้ายสกุลของพระ เพราะพระที่ดีเขาไม่ประทุษร้ายสกุล สกุลของเขา สกุลของสมณะ ถ้าไม่ประทุษร้ายสกุลสมณะ

เพราะประทุษร้ายสกุลสมณะ เห็นโลกเป็นใหญ่ เห็นโยมเป็นใหญ่ เห็นโยมมากก็ต้องเข้าไป “เจริญพรฯ” เห็นไหม ประทุษร้ายความเป็นสมณะ ประทุษร้ายความเป็นคฤหัสถ์ เพราะอะไร เพราะคฤหัสถ์เขาได้ประจบสอพลอขึ้นมา เขาก็เคยชินของเขา ถ้าเขาไปวัดไหน ถ้ามีพระวัดไหนคอยมายกย่องสรรเสริญเขา เขาถึงจะพอใจวัดนั้นว่าวัดนั้นวัดที่ดี ถ้าไปวัดไหน วัดไหนไม่มีใครคอยมาดูแลเขา เขาว่าวัดนั้นไม่ดี เห็นไหม เขาประทุษร้ายความคิดเขาแล้ว ก็เลศเขาประทุษร้ายในใจของเขา เขาประทุษร้ายความดีงามของเขา เพราะเกิดจากการที่พระประทุษร้ายสกุลของตน เพราะพระไม่มีหลักมีเกณฑ์ของตน ถึงประทุษร้ายความเป็นสงฆ์ ไปให้โลกเป็นใหญ่

ถ้าพระที่ดีเขาทำอย่างนั้น ถ้าทำอย่างนั้น ถ้าใครเขาไม่เข้าใจ ใครเขาไม่ยกย่องสรรเสริญ พระดีเขาก็อยู่ของเขาโดยปกติ ถ้าพระที่มีสติมีปัญญาเขารักษาหัวใจของเขาได้ ถ้าเขารักษาหัวใจของเขาได้ เขามีศีล มีสมาธิ มีปัญญาของเขา อันนั้นนะสำคัญสำคัญเพราะพระที่อยู่ในศีลในธรรมขึ้นมาแล้ว เรื่องการทอดกฐินมันก็ทอดกฐินด้วยสัมมาทิฐิ ด้วยความดีงาม ด้วยความถูกต้อง ด้วยความชัดเจน นี่เวลาทอดกฐิน

กฐิน ไม่มีใครจองกฐิน ไม่มีใครเอากฐิน พระไปพูดเลียบเคียงให้เขามาทอดกฐิน กฐินนั้นถือว่าไม่เป็นอันกราน กฐินนั้นไม่เป็นกฐิน นี่ความสะอาดบริสุทธิ์ของธรรมวินัย ต้องเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ของเขา เขามีเจตนาของเขา เขามาขอจองกฐินของเขา

ไฉนไม่มีใครจองกฐินของเขา ภิกษุณ้นั้นไปเที่ยวเลียบเคียงบอกเขา พูดทำเชิงชักชวนเขา อันนั้น กฐินนั้นถือว่าเศร้าหมองหมด กฐินไม่เป็นอันกรานคือไม่มีอาณิสส ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ทำพอเป็นพิธีกันเฉยๆ ทำเพื่อสังคม ทำเพื่อเอาหน้าใจ

แต่กฐินที่เป็นกรานและเป็นอันว่าไม่กราน กรานและไม่กราน คือเวลากฐินขึ้นมา เวลาตัดเย็บผ้าเสร็จแล้วกรานกฐินขึ้นมาให้ได้อันสงฆ์พร้อมๆ กัน แต่ถ้ามันไม่สะอาดบริสุทธิ์ ขึ้นมามันไม่เป็นอันกราน กฐินไม่เป็นกฐินนะ

นี่เหมือนกัน สิ่งที่ว่าป็นกรานไม่เป็นกราน แล้วเวลากฐิน เวลาผ้ากฐินมามันไม่สมบูรณ์ ผ้ากฐินมานี้ เขาเรียกกฐินเดาะ เวลากฐินเดาะ เวลาพระมีความจำเป็นจะต้องเย็บผ้ากัน แต่มันทำแล้วมันไม่สมบูรณ์ ให้สงฆ์นั้นตกลงกัน เขาเรียกว่าเดาะ กฐินเดาะ คือมีกฐินอยู่ แต่ไม่สามารถตัดเย็บให้เป็นผ้ากฐินขึ้นมาได้ เขาเรียกว่ากฐินเดาะ แต่กฐินเดาะมันต้องสงฆ์พร้อมใจกัน พร้อมใจกันลงมติว่ากฐินเดาะ

เพราะไม่อย่างนั้น ถ้าสงฆ์ไม่ตกลงพร้อมใจกัน สงฆ์ที่ไม่ตกลงพร้อมใจกันนั้นเขาจะไปหาผ้าต่อเนื่อง ไปหาข้างนอกมาให้สมบูรณ์ เขายังถือว่ากฐินของเขายังมีอยู่ คือโอกาสกฐินของเขายังมีอยู่ เขายังจะไปขอผ้า ขอสิ่งใดเพื่อจะให้มันสมบูรณ์ขึ้นมา จะเย็บให้ได้ ว่าอย่างนั้นเถอะ จะเย็บให้ได้ หรือจะหาผลประโยชน์ส่วนตัวให้ได้ ฉะนั้น ต้องประชุมสงฆ์ แล้วลงมติว่ากฐินเดาะ

กฐินเดาะคือว่ากฐินนั้นได้การกระทำแล้ว สมควรแก่การกระทำแล้ว จบแล้ว คือจบแล้ว ไปหาลาภสักการะ คือไปเรียไร ไปชักจูงให้เขามาเพิ่มเติม อย่างนี้เรียกกฐินเดาะ เห็นไหม กฐินไม่เป็นอันกราน คือเทียบเคียงเอา บอกชักจูงให้ได้มา ไม่ใช่กฐินที่เป็นความสะอาดบริสุทธิ์

กฐินที่สะอาดบริสุทธิ์คือว่าเขามาจองเอง เมื่อมีพระครบสงฆ์ ๕ องค์ขึ้น แล้วฆราวาส เขาเห็นว่าพระจนครบสงฆ์แล้ว เขามาจองของเขาเอง หรือถ้าไม่มีใครจองนะ ประชาชนในชุมชนนั้นเขาร่วมมือกันเป็นกฐินสามัคคีเพื่อให้พระ นี่ความสะอาดบริสุทธิ์เิง

เพราะความสะอาดบริสุทธิ์ ถ้าไม่ประทุษร้ายสกุล คือพระไม่เลียบเคียง พระไม่เปิดทาง พระไม่เปิดช่อง มันถึงจะเป็นกฐิน กฐินนั้นกรานถึงเป็นอันกราน ถ้ามันเทียบเคียงเอา กฐินนั้นไม่เป็นอันกราน นี่เิง แล้วถ้าทำแล้วมันไม่สมบูรณ์ขึ้นมา นี่กฐินเดาะ ถ้ากฐินเดาะก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้ามันสมบูรณ์มันก็จบเิง

ทีนี้เวลาจะทอตกฐินเิง ก็เลยให้มันเป็นไปโดยปฎิคาหก ผู้ให้ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ขณะที่ให้ ถ้าให้แล้วก็จบ พระที่รับแล้ว รับแล้วไม่ประทุษร้ายความเป็นสมณะ สมณะรับแล้ว ความเป็นสมณะ สมณะคือชุมชนของสงฆ์ สงฆ์ได้มาแล้ว ผู้ที่ควรครองผ้า ครองผ้า ผู้ที่ฉลาด

เพราะผู้ที่ฉลาด ผู้ที่ฉลาดจะครองกฐินได้ต้องกะผ้าเป็น ตัดผ้าเป็น เน่าผ้าเป็น เย็บผ้าเป็น ย้อมผ้าเป็น พับผ้าได้ มาติกา ๘ ถ้าผู้ที่ไม่เป็น ครองผ้ากฐินไม่ได้ ไม่ให้ครอง

ถ้าครองผ้ากฐิน ผู้ครองกฐินนะ เวลาผู้ครองกฐินกะได้ กะว่ามันจะตัดเย็บอย่างไร กะแล้วตัด ตัดเสร็จแล้วเน่า เน่าแล้วเย็บ เย็บแล้วย้อม นี่มาติกา ๘ ถ้าทำได้ถึงจะเป็นผู้ที่ครองผ้าได้ ถ้าครองผ้าได้แล้ว มีการตัด การเย็บ การเน่า การย้อม ฉะนั้น เวลากรานกฐินแล้วมันถึงเป็นกฐินไหม ถ้ามันไม่ได้กะ ไม่ได้ตัด ไม่ได้เย็บ มันเป็นกฐินอะไรนะ

ดูผ้าป่าสิ เขาเรียกผ้าป่า คหบดีจีวรคือได้จากคหบดี ถ้าบังสกุล บังสกุลหมายถึงเก็บจากข้างถนน เก็บมาจากซากศพ ไม่มีเจ้าของ เพราะอยู่ที่ซากศพ ของเขาทิ้ง นี่คือผ้าบังสกุล คหบดีจีวรหมายถึงว่ามีผู้ถวาย

ไฉนก็เหมือนกัน กฐินต้องมีกะ มีตัด มีเย็บ มีย้อม มีพับ ต้องมาติกา ๘ ถึงเป็นองค์กฐินนะ นี่ทอตกฐินๆ ถ้าทอตกฐิน ถ้าทอตกฐินมันเป็นกฐินขึ้นมามันถึงจะเป็นประโยชน์ไหม ถ้าเป็นประโยชน์ มันถึงว่าเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามันเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยข้อเท็จจริงมันเป็นตรงนี้

แต่ไฉนที่ว่าหมายกำหนดการนั้นวันอะไรนั้นนะ ไฉนนั้นคือการประชาสัมพันธ์ การสื่อสารมวลชน ถ้าสื่อสารมวลชนเขาก็กระจายไป ฉะนั้น ผู้ที่มีธรรมและวินัยในหัวใจจะไม่ประทุษร้ายสกุลของสมณะ จะไม่ประทุษร้ายสกุลของภราวาสของเขา เขามีศรัทธามีความเชื่อของเขา ให้เขามีความมั่นคงของเขา ให้เขาเข้าใจหลักธรรมวินัยตามความเป็นจริง เขาจะได้อุปฐากพระได้ตามความเป็นจริงใจ

ถ้าเขายังงูๆ ปลาๆ ทำถูกๆ ผิดๆ แล้วก็ทำกันไป มั่วกันไปอยู่อย่างนั้นนะ แล้วอะไรเป็นกฐินไม่เป็นกฐินก็ไม่ว่า แล้วก็ทำไปอย่างนั้นนะ นี่พูดถึงว่าทำกฐิน กฐินจนเป็นอะไรก็ไม่ว่า กลายเป็นการประชาสัมพันธ์ กลายเป็นทำหนังสือสารคดี แล้วก็เอาไปฉายเอาชื่อเอาเสียงกัน

กฐินเขาทำเพื่อความสามัคคีในสงฆ์ กฐินเขาทำเพื่อความมั่นคงของศาสนา ทีนี้พวกเราเราประพฤติปฏิบัติ จะมีกฐินไม่มีกฐินไม่สำคัญ หลวงปู่มั่นท่านใช้ผ้าบังสกุลตลอดชีวิต หลวงตาท่านทำกฐินของท่าน เราอยู่กับครูบาอาจารย์ ถ้ามีก็เป็นไป เพราะอะไร เพราะว่าชาวบ้านเขาอยากได้นุญ

เราอยู่กับครูบาอาจารย์มานะ สมัยก่อน กฐินกับวันปกตินี้คล้ายๆ กัน วันกฐินเขาก็มีผ้ามาหน่อยหนึ่ง แล้วก็มีหมอนทางอีสานมา แล้วเขาถวายอาหารเสร็จแล้วก็ถวายกฐิน พระก็ตัดเย็บกันไป คือมันเป็นเรื่องปกติ แล้วบุญกุศลมันเต็มเลยนะ เพราะมันเป็นด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ไม่ใช่ว่า โอ้โฮ! มาเห่อเหิมกัน มาบ๊าบคอกแตกกัน แล้วถ้าใครทำ คนนั้นก็มัวชื่อเสียง ใครทำแล้วก็ยังเป็นพระที่มีชื่อเสียง โอ้พระที่ไม่ได้อะไรเลย พระไม่มีชื่อเสียง

หลวงปู่มั่นท่านถือบังสุกุลตลอดชีวิต ท่านมีชื่อเสียงคับฟ้า กฐินมันเป็นประเพณีวัฒนธรรมนะ ที่ทำนี้เราทำเป็นประเพณีวัฒนธรรม แล้วเวลาทำก็ทำเพื่อบุญกุศล เพื่อลูกศิษย์ลูกหาเท่านั้นนะ

ฉะนั้น ถ้าทำแล้วมันเป็นกฐิน มันยังเป็นธรรมวินัยอยู่ ก็จะทำ แต่ถ้ามันทำแล้วเป็นโลกๆ ก็ยกเลิก ตอนนี้ที่ยกเลิก ที่รัฐฯ ก็มีหลวงปู่จันทร์เรียนยกเลิกไปแล้ว หลวงตา ตอนอยู่กับท่าน ท่านจะยกเลิกหลายทีแล้ว แต่พอมันมีโครงการช่วยชาติฯ มันก็เลยกลายเป็นกฐินเพื่อชาติไปเลย กฐินใหญ่โต กฐินของชาติ หลวงตาท่านทำกฐินของชาติ กฐินเพื่อชาติไทย

แต่ของเราทำกฐินเพื่อธรรมวินัย ถ้าธรรมวินัย พระเราก็สงบๆ อยู่แล้ว ในพรรษาเราก็อยู่กันด้วยความสงบร่มเย็น ออกพรรษาแล้ว ผ้าผ่อนของพวกเราก็มีพร้อมสมบูรณ์อยู่แล้ว แต่ถ้าเขาจะทำกฐินกัน เขาจะทอดกฐินกัน มันเป็นโอกาสของเขา โอกาสที่พระจะจำพรรษาครบ ๕ องค์ ถ้าเป็นบ้านนอกคอกนา มันหาได้ยาก ถ้าพระจำพรรษาครบ ๕ องค์ของเขานี้เป็นสิทธิ์ เป็นสิทธิ์ของชุมชนเขา ถ้าชุมชนเขาเป็นสิทธิ์ สิทธิ์เพราะอะไร สิทธิ์เกิดขึ้นจากสงฆ์อยู่ครบองค์ สิทธิ์เกิดขึ้นจากธรรมวินัย

ถ้าสิทธิ์เกิดขึ้นแล้วเขาทำตามสิทธิ์นั้น ผู้ที่อยู่ในพื้นที่นั้น ถ้าเขาขอทอดกฐิน มันก็ต้องรับผ้ากฐินของเขาไป เพราะเป็นสิทธิ์ของเขาเพื่อบุญกุศลของเขา แล้วพระละ พระเราได้านิสงส์ของกฐิน ได้ความสามัคคี ได้มีการกระทำ แล้วการกระทำ มันอยู่ตรงนี้ มันอยู่ตรงนี้

ที่นี้พอมันเป็นวัฒนธรรมขึ้นไป ทุกคนทำแล้วมันชื่นชม เพราะทุกคน พระพุทธานุภาพมันจะเรียบง่าย มันจะเรียบง่ายมาก พอเรียบง่ายมาก ยิ่งเรียบง่าย ยิ่งติดดิน มันยังมีค่าไง พอยังมีค่า ทุกคนพอไปเห็นครูบาอาจารย์ทอดกฐินขึ้นไป มันก็ทำให้ศรัทธา ก็อยากให้ทำขึ้นมา

แต่เวลาทำขึ้นมาแล้ว ด้วยความคิดของตัวเอง ตัวเป็นโลกใบนี้ ก็ต้องมีมหรสพสมโภช ต้องมีมโหรีประโคม ต้องมี...ไปแล้ว ทั้งๆ ที่ว่าคิดด้วยเจตนาบุญกุศลนะ เวลาคิดนี่คิดดีมาก ๆ เลย แต่เวลามาแข่งขันกันทางโลก กลัวจะไม่เทียมหน้าเทียมตาเขา เห็นเขาทำก็จะทำตามเขา เห็นเขามีก็จะทำตามเขา...ก็คำว่า “เขา” เขามันคือใคร เขามันเป็นภูเขา มันไม่มีชีวิต มันโง่

แต่ถ้าธรรมของครูบาอาจารย์เราท่านฉลาด ท่านฉลาด ท่านมีชีวิต ท่านมีปัญญาของท่าน ท่านถึงเคารพธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เรียบง่าย สอนให้ทำสิ่งใดแล้วมันเป็นประโยชน์ ประโยชน์กับผู้ปฏิบัติ เพราะมันไม่เป็นภาระใจ

เวลาจะมาทอดกฐินก็มาวัด ก็เหมือนมาจ้งหัน พอทอดเสร็จแล้วพระก็ตัดเย็บของท่าน ท่านก็ยอมของท่าน ท่านก็กรานกฐินของท่าน ใ้พวกที่ได้บุญกุศลแล้วก็กลับบ้านไป มันก็เป็นเรื่องปกติ เห็นไหม เพราะมันเรียบง่าย มันไม่มีสิ่งใดเป็นประเด็นเป็นปมขึ้นมาใจ แต่พอทำขึ้นไปแล้ว พอกิเลสมันอยากดัง อยากใหญ่ อยากเหนือเขา อยากมีอำนาจเหนือเขา ก็โฆษณาชวนเชื่อกันไป ทำกฐินแล้ว นู่น จะไปดาวอังคารนู่นนะ

ไ้เนื้อกฐินก็ส่วนกฐิน กฐินเวลาทำแล้วบุญกุศลอยู่ในหัวใจของเรา เราไม่ไปดาวอังคาร เราไม่ไปดวงอาทิตย์ ไปดวงอาทิตย์มอดไหม้หมดเลยนะ ทอดกฐินแล้วก็จะไปอยู่กับดวงอาทิตย์ พอไปถึงดวงอาทิตย์ ละลายหมดเลย โอ้ย! ทำบุญแล้วทำไมละลายหมดเลยละ

แต่ถ้าเราทำบุญกุศลของเราจะ จิตใจเราแช่มชื่น จิตใจของเราปฏิสนธิจิต จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะด้วยบุญกุศลนะ โอ้ย! มันขึ้นบาน บุญอยู่ที่นี้ ผลของกฐินมันอยู่ที่นี้ ทำเสร็จแล้วหัวใจขึ้นบาน หัวใจมีหลักมีเกณฑ์ มันเรียบง่ายติดดิน นี่การทอดกฐิน

ฉะนั้น เพราะเขาถามมาเอง “ขอกราบเรียนถามกำหนดการการทอดกฐิน”

เขายกกันเป็นการภายในแล้ว แล้วทุกคนเขารับทราบหมดแล้ว ไม่บอกออกสื่อ นี่เป็นประเพณีของวัดเรา ทำสิ่งใดทำด้วยเจตนาที่ดี เจตนาที่ดี แล้วถ้าทำด้วยความโง่เขลา ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็ให้สังเกตคนอื่นเขาทำ ถ้าสังเกตคนอื่นเขาทำ ทำไมเขาทำไม่เหมือนเรา เราก็

ต้องหาเหตุผลแล้ว ไม่ใช่ว่าเขาทำอะไรเหมือนเรา แล้วเราก็ตกมันถือนั่นว่าเราถูก คนอื่นผิด ยังเกิดทิฐิมานะอยู่ มันไม่พัฒนาสมอง มันไม่ทำให้ฉลาดขึ้น

แต่ถ้าเราไปทำแล้ว ของเขากับของเราไม่เหมือนกัน เราต้องศึกษาแล้วว่าทำไมมันถึงไม่เหมือนกัน เขาทำของเขา ทำไมเขาทำของเขาอย่างนั้น เพราะเหตุผลอะไร เราต้องศึกษา พอเราศึกษาเข้าใจเหตุผลแล้ว ถ้าเหตุผลเขาสูงกว่า เขามีเหตุผลมากกว่า เราต้องพัฒนาใจเราให้ขึ้นไปสู่ระดับนั้นไป

ถ้าอยู่ระดับนั้นปั๊บ หลวงตาท่านบอกว่า เวลาลูกศิษย์ลูกหาไปหาท่าน ยิ่งใกล้ชิด ยิ่งนั่งสงบ ยิ่งนั่งนิ่ง เพราะอะไร เพราะจิตเขานิ่ง จิตเขาสงบ ใจจิตที่ยังไม่นิ่งนั่นคือจิตเป็นลิง พอไปไหนแล้วออกลิงออกค่าง อยากจะให้อาจารย์เห็นหน้า อยากให้เห็นคุณงามความดี มันไม่เป็นหรอก เพราะมันเป็นลิง มันไม่ใช่คน

ถ้ามันนิ่งอยู่นั่นเป็นคนใช่ไหม คนดี เห็นไหม คนดี ครูบาอาจารย์ท่านปลื้มใจ เพราะปลื้มใจว่า ธรรมวินัยสอนแล้วมันได้ผลไง มันได้ผลตามความเป็นจริง มันไม่ใช่คิดว่าเขาจะเอาชนะคะคานกันไป แล้วมันไม่จบหรอก นี่พูดถึงว่าถ้าพัฒนาแล้วจะเป็นแบบนี้

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าหมายกำหนดการหรือเลขบัญชีอะไร ไม่ต้องมาพูดถึง ไม่ใช่ขอคืนนะ ถ้าพูดอย่างนี้ไปก็คิดว่า “แหม! อดดี นี่กว่ามีดี”...ไม่มี ไม่มีหรอก นี่ขโมยเข้ามาในกุฏิเรามันเอาไป แล้วมันได้ยามเปล่าๆ มันป็นกุฏิพระ ไปเปิดในยามพระ ไม่มีอะไรเลย มีแต่ปัจจัย ๔ มีแต่บริวาร ๘ เขาเข้ามางัดมาแะหมดแล้ว ไม่มีอะไร

ไม่ใช่คุย “โอ้ย! อดดีใหญ่เลย สงสัยว่ามีสะสมไว้เยอะ”

ขโมยมันเข้ามาตรวจสอบหมดแล้ว มันเข้าทุกกุฏิเลย ไม่มี ไม่มีหรอก แต่มีหลักใจ มีหลักใจ มีการเคารพธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่พูดถึงกฐินไป การทอตกฐิน เอวัง